

20.11.2018

Asia/14

§ 588

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Said Ahmed Suldaanin ym. valtuustoaloitteesta koskien maksutonta joukkoliikennettä pitkäaikaistyöttömille

HEL 2018-009100 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Mai Kivelä: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen
järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimia-
lueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän.
Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat siis HSL:n toimi-
valtaan.

HSL on valmistellut uutta taksa- ja lippujärjestelmäänsä samanaikai-
sesti matkakorttijärjestelmän uudistamishankkeen kanssa. Valmistelu
on tapahtunut vaiheittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL on ennen
päätöksentekoaan pyytänyt kuntien lausuntoja ehdottamistaan muu-
toksista. Uutta tariffijärjestelmää valmistellessaan HSL on pyrkinyt yh-
tenäiseen ja koko seudulla samoilla periaatteilla toimivaan lippujärjes-
telmään. Tämä koskee myös kaikkien erityisryhmien alennusperusteita.

Kaupunkiympäristölautakunta on viimeksi ottanut kantaa HSL:n lippujen hintoihin lausunnossa HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2019-2021. Nykyisiä joukkoliikenteen alennuslippujen myöntämisperusteita ei ole tässä vaiheessa tarpeen muuttaa tai laajentaa maksutonta joukkoliikennettä koskemaan yhtä uutta erityisryhmää. Pitkäaikaistyöttömien taloudellinen tukeminen pitää hoitaa muilla keinoilla.

Joukkoliikenteen lippujen hinnoissa on jo kaikille käyttäjille alennus, koska lipputuloilla katetaan vain noin puolet joukkoliikennepalvelun tuotantokustannuksista. Jos alennusoikeuksia laajennettaisiin, lipputulojen pieneneminen jouduttaisiin kattamaan lisäämällä jäsenkuntien verovaroja rahoitettavia maksuosuuksia, nostamalla muiden matkustajien lippujen hintoja tai karsimalla liikenteen tarjontaa.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Said Ahmed Suldaanin ja 15 muuta valtuutettua ovat tehneet 29.8.2018 seuraavan valtuustoaloitteen:

Maksuton joukkoliikenne pitkäaikaistyöttömille

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki varmistaa pitkäaikaistyöttömille riittävät liikkumismahdollisuudet tarjoamalla heille maksuttoman kahden vyöhykkeen kausilipun. Toimenpiteen laskennallinen kustannus olisi nykyisillä Helsingin lipun hinnoilla noin 7,5 milj. euroa. Samalla tulee selvittää myös mahdollisuudet muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien liikkumisen tukemiseen.

Hyvin järjestetty ja edullinen joukkoliikenne sekä toimiva ja yhtenäinen kevyen liikenteen verkosto takaavat kaikille tasa-arvoisen mahdollisuuden liikkua Helsingissä ja sen ympäristössä. Ne vaikuttavat myös myönteisesti kaupungin ilmanlaatuun ja sitä kautta kaupunkiviihtyvyyteen ja asukkaiden terveyteen. Helsingin sisäisen kausilipun hinta on noussut 18 % vuodesta 2014. Liian korkeat lippujen hinnat rajoittavat pienituloisten mahdollisuutta käyttää joukkoliikennettä, jolloin lippujen hintojen nousu lisää eriarvoisuutta.

Pitkäaikaistyöttömän on vaikea päästä liikkumaan kaupungissa, koska julkisilla liikkuminenkin on alimmilla työttömyyskorvauksilla monelle liian kallista. Kuukausilippu maksaa 54,70 euroa. Jos kuukauden menoihin on rahaa yhteensä 500 euroa, kuinka monen rahat riittävät bussilippuun? Liikkumaan pitää kuitenkin päästä. Jos haluamme, että kaikki ihmiset pysyvät mukana yhteiskunnassa, heidän pitää pystyä tapamaan muita ihmisiä ja päästä esimerkiksi harrastamaan.

Samoin työttömänkin on päästävä lääkäriin, sosiaalitoimistoon ja muihin palveluihin, vaikka sosiaali- ja terveystalouksissa on siirrytty monille entistä kauempana sijaitseviin keskitettyihin palvelukeskuksiin.

Syrjäytymisvaarassa olevien haavoittuvien ryhmien tilanne tulee ottaa lipun hinnoissa paremmin huomioon. Pitkäaikaistyöttömiä oli TEM:n tilaston mukaan Helsingissä huhtikuussa 11 487. Lippujen hankkiminen heille maksaisi Helsingin nykyisellä hinnalla 7,54 milj. euroa, mikä saataisiin korkojen kanssa takaisin työttömien hyvinvoinnin parantuessa ja syrjäytymisen vähentyessä.

Myös kansainvälinen suuntaus tukee aloitetta. Virossa selvitetään Tallinnan maksuttoman joukkoliikenteen laajentamista koko maahan, ja myös Pariisi selvittää joukkoliikenteen tekemistä maksuttomaksi.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.11.2018 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Said Ahmed Suldaan Aloite Kvsto 29082018 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano